

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

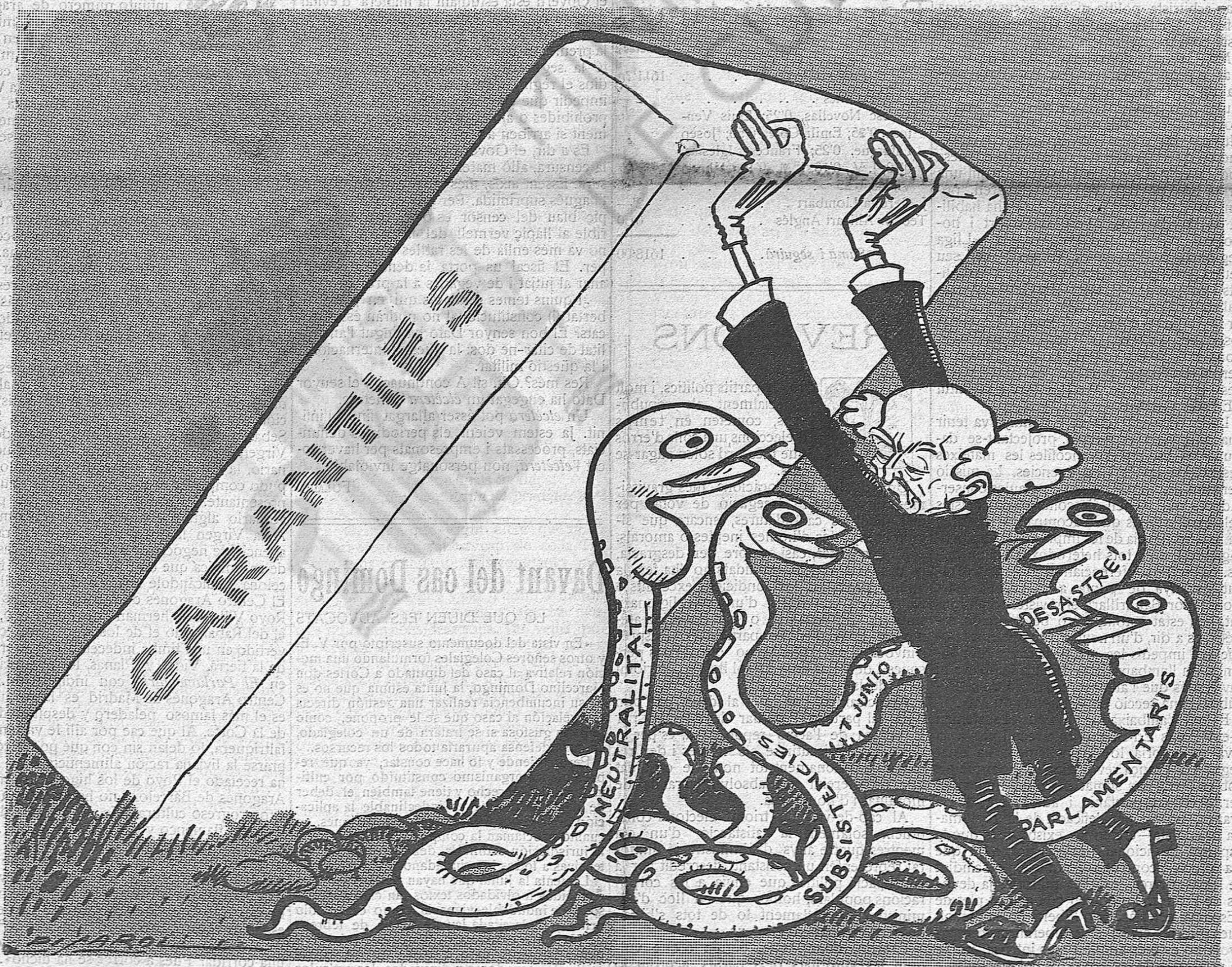
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoc)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA GRAN AIXECADA

—“Alzaos, fantasmas vanos,
y os volveré con mis manos
a vuestros lechos de piedra.”

Fòra els lligams, vindran els cops

Ja no tenim censura. Ja és fòra. Respirem, eixamplant el pit... Però de seguida ens ve damunt l'amenaça de les denúncies, de la persecució, dels càstigs severos que anuncia el dolç senyor Dato per aquells qui surtin de l'ortodòxia idònia.

El Govern ha deslligat la premsa. Ja no hi ha els lligams de la censura. Però posa al costat dels diaris, vigilant-los, les autoritats amb un gros bastó. I tan aviat com desplaquin al Govern, els cops començaran a ploure.

I heu-s-aquí que, a l'hora del restabliment de les garanties constitucionals i de la supressió de la censura previa, els periodistes, per comptes de sentir l'alegria de la llibertat recobrada, s'inquieten i es capfiquen, pensant si encara hi hauràn perdut.

«Ja tens lliures els braços i les cames—ve a dir el Govern a la premsa—; ja pots fer i dir el que vulguis. Però si el que fas i dius no em plau, et baldarà a bastonades.»

Tal és la nova llibertat datista. Fòra els lligams, vindran els cops. I si l'estar lligat és trist, l'ésser bastonejat encara ho és més.

Ambaixades

QUAN Mr. Briand enumerava en la Cambra els èxits de la diplomàcia francesa, dedicant un ditirambi als ambaixadors, una veu de l'esquerre va interrompre: —I Mr. Geoffroy?

En Briand no respongué. L'ambaixador de Espanya no inspira a la sutil dialèctica del gran arbitrista polític ni una excusa, ni una defensa. L'interrupció de Mr. Ernest Lafont restà com una sentència.

Mr. Geoffroy donava l'impressió de sabotejar la propaganda francesa. An allí on sorgia un apassionament francòfil, procurava anular-lo o desvirtuar-lo. Així succeí amb el moviment francòfil catalanista. Dos homes il·lustres, Mr. Pams i Mr. Brousse, comprenyeren que la fraternitat catalana-rosellonesa podia afegir al sentimentalisme francòfil una ferma base política. Tan bé accionaren, posant en l'acció una persistència i una habilitat extraordinàries, que el més fort i homogeni partit de Catalunya, la «Lliga Regionalista», començà l'abandó del seu neutralisme per a cercar a França possibilitats i consagracions. Però Mr. Geoffroy, centralista i palatí, entrebançà, acabant per desfer-lo, aquest contacte fecond de polítics rosellonesos i catalans. I les dues manifestacions més belles i positives foren l'anada a Perpinyà dels parlamentaris i escriptors nostres i la vinguda de Mr. Poincaré a l'Institut d'Estudis Catalans!

La particularització de Catalunya va tenir una ampliació espanyola, projectant-se damunt les esquerres francòfiles les mateixes desconsideracions i negligències. La missió Bergson no tingué més que paraules conservadores que havien d'escoltar els ateneïstes i els intel·lectuals que l'acompanyaren i que, oh incongruència de les impremeditades propagandes!, eren tots heterodoxes i demòcrates. Si algun conferenciant francès ha corregut Espanya de punta a punta, ha estat monsenyor Baudrillard; si revistes s'han fundat, han estat catòliques o bé d'«union sacrée», és a dir, d'un neutralisme religiós i polític que impedis les manifestacions republicanes. En l'ambaixada de França semblava hi havia, més que l'alta representació de la República, una secció de «camelots du roi».

Es que l'ambaixador i els que el sostenien —entre ells En Briand, que recull per a la seva vanagloria lo que solament ha estat degut a la França revolucionària, perquè els pobles que s'han sumat a la lluita ho han fet per decisió espontània i admirativa de la França, no pas per l'eficàcia de la diplomàcia briandista— creien no existia més que la Espanya tradicional i eclesiàstica, a la que era precís accontentar i atraure, prescindint de les esquerres, exigües minories ja devotes de França. Ignoraven que aquest plet de l'Espanya eclesiàstica o lliberal ho han resolt dues guerres civils; si la liberalització espanyola no és més ampla i més intensa, culpa ha estat més de les omissions del lliberalisme que de l'acció dels retardataris. Ademés, republicanes són les nostres ciutats, demòcrata la nostra intel·lectualitat i aqueixa yaga de

agost, formidable, nacional, ha estat organitzada per les esquerres francòfiles.

Sortosament, un home nou regirà l'ambaixada francesa. Confiem en que Mr. Thierry portarà totes les necessaries rectificacions, essent no el successor de Mr. Geoffroy sinó el seu substitut. La batalla d'Espanya la va perdre Mr. Geoffroy, però no hi ha desfeta sense possibilitat de revenja.

PARADOX

Per les víctimes

	Pessetes
Suma anterior	1611'70
Un Agramuntés	2'—
Francesc Novellas, 0'25; Lluís Ventosa, 0'25; Emili Cotet, 0'50; Josep Lafargue, 0'25; Francesc Iglesias, 0'10; J. V., 0'10; J. M., 0'10; Miquel Viñals, 0'25	1'80
J. Girona Llobart	2'—
Teodor Ahicart Anglés	0'50
Suma i seguirà	1618'00

REVISIONS

ors els partits polítics, i molt especialment els republicans, cometen en temps d'eleccions una colla d'errors que més tard solen pagar-se cars.

Una de les equivocacions més gravissimes consisteix en l'abnegació de votar per disciplina les candidatures, encara que siguin compostes d'homes ineptes o amorals.

Moltes voltes, casi sempre per desgràcia, la designació dels candidats no l'ha feta la opinió premiant les condicions excelents o els serveis meritoris d'un correligionari, sinó un cap-devanter o una camarilla atenant a conveniències particulars. Després s'invoca la necessitat de no discutir les persones i de votar com un sol home pel triomf dels ideals.

I precisament per amor al ideal, pel bon nom del partit, per vetllar degudament per la puresa de l'acció republicana, és per lo que deuen discutir-se els homes i deuen rebutjar-se rodonament tot nom de candidat que no ofereixi una absoluta garantia de moralitat i d'honradesa.

Al cap-de-vall un triomf electoral constitueix solament la satisfacció d'un dia mentre quatre anys d'administració immoral representen un constant descredit per a l'agrupació política que envia, a les corporacions populars, homes que en lloc d'administrar honradament lo de tots s'hi fan desvergonyidament els seus.

Creiem, doncs, que, diguin lo que vulguin les autoritats dels partits, acordin lo que acordin els comitès i les juntes de cas-sino, cantin lo que'ls dongui la gana els manifestos, si's té la debilitat de deixar figurar

en candidatura algun d'aquests ganes desprestigiats que intriguen per a ficar les seves mans porques a la casa Gran, no devem votar-lo, preferint el disgust d'una derrota a la vergonya de quatre anys d'arcaboteria.

Entre tenir regidors al consistori que'n's facin tornar vermells o no tenir-n'hi, preferim això últim.

Però lo millor seria posar cuidada en la elecció de noms i tenir acert en la selecció, per a poguer posar en la lluita tota la fè i tot l'entusiasme que cal per a assolir una victòria.

JEPH DE JESPU

L'«etcètera» del senyor Dato

A censura havia posat al camp dels principals temes periodístics un cartell que deia: Vedat. Els lectors de diaris saben de memòria aquella llarga llista de fruites prohibides per la censura. «Per ordre del Govern, no podem parlar de...» I aquí seguia un enfilall de coses internacionals, polítiques, obreres, militars i marítimes.

Suprimida la censura, després d'haver donat cops de llàpiz... de cego, un hom tenia el dret d'esperar que ja es podria parlar de tot, amb lliure ploma i amb gran esperit.

Però unes declaracions del senyor Dato ens treuen del cel d'il·lusió on havíem volat. Fa sapiguer el president del Consell que el Govern està estudiant la manera d'evitar que, un pic restablertes les titulades garanties constitucionals i suprimida la censura, la premsa es fiqui al vedat. El senyor Dato té la seguretat —i nosaltres també!— que dins el règim normal es trobaran medis de impedir que els periodistes cullin les fruites prohibides o almenys de castigar-los severament si arriben a fer tal cosa.

Es a dir, el Govern vol poguer fer, sense la censura, allò mateix que feia amb la censura. Essent així, més hauria valgut que no l'hagués suprimida. Per a la premsa, el llàpiz blau del censor és deu vegades preferible al llàpiz vermell del fiscal. El censor no va més enllà de les ratlles damunt el paper. El fiscal us porta la denúncia, i us fa anar al jutjat i de vegades a la presó.

¿I quins temes seràn els qui, en plena llibertat (!) constitucional no podran ésser tocats? El bon senyor Dato ha tingut l'amabilitat de citar-ne dos: la qüestió internacional i la qüestió militar.

Res més? Oh, sí! A continuació, el senyor Dato ha engegat un etcètera saïnetesc.

Un etcètera pot ésser allargat fins a l'infinit. Ja estem veient els periodistes denunciats, processats i empresonats per haver tocat l'etcètera, nou personatge inviolable.

FULMEN

Davant del cas Domingo

LO QUE DIUEN ELS ADVOCATS

«En vista del documento suscrito por V. E. y otros señores Colegiales formulando una moción relativa al caso del diputado a Cortes don Marcelino Domingo, la Junta estima que no es de su incumbencia realizar una gestión directa con relación al caso que se le propone, como lo haría gustosa si se tratara de un colegiado, en cuya defensa apuraría todos los recursos.

Però entendi i lo hace constar, ya que representa un organismo constituido por cultivadores del Derecho y tiene también el deber de defenderlo, que es indeclinable la aplicación de la ley de 1912, cuyas disposiciones, en cuanto proclaman la competencia exclusiva de la jurisdicción ordinaria, deberían hacerse extensivas a todos los ciudadanos no militares.

Lamenta la Junta que hayan podido ser desconocidos u olvidados textos tan claros, precisos y de indudable vigencia, como el artículo primero de la citada ley de nueve de febrero de 1912, que establece la competencia del Tribunal Supremo para conocer de las causas contra los senadores y diputados; los artículos 21 y 50 de la ley de Enjuiciamiento criminal que atribuyen al Tribunal Supremo autoridad para ordenar de oficio, a excitación del minis-

terio fiscal o a solicitud de parte, a cualquier juez o tribunal de cualquier orden (sin más excepción que los eclesiásticos), que se abstenga de todo procedimiento en los asuntos cuyo conocimiento estuviere reservado al Tribunal Supremo; y el artículo 23 del Código de Justicia militar, que confirma la autoridad del Tribunal Supremo, con asistencia de un consejero togado del ejército, para resolver las contiendas que puedan suscitarse con jurisdicciones extrañas, como es la del Consejo Supremo de Guerra y Marina.

No ha querido la Junta emitir su parecer, no sólo por deferencia a los dignísimos colegiados firmantes de la instancia, sino también por tratarse de un problema jurídico que afecta a la esencia del régimen constitucional y que, por su notoriedad, ha adquirido carácter público.

Però estima que a ello debe limitar su intervenció, que llevada més allà, resultaria una oficiositat injustificada desde el moment que entenen en el asunto organismes i autoritats competentes y aún el pueblo interesado en la defensa de sus derechos.

Lo que, por acuerdo de la Junta de Gobierno de mi presidencia, tengo el honor de comunicar a V. S., como primer firmante de la aludida exposición, para su conocimiento y efectos sucesivos.—Dios guarde a V. E. muchos años.

Barcelona, 13 de octubre de 1917.—El decano, José Vilaseca y Magarre.—Rubricado.—

Aragoneses de todas partes

L'infinito número de aragoneses que gimen de miseria y de esclavitud en su propia tierra y que se mueren de hambre en el resto del mundo, celebraron, la semana pasada, la fiesta de la Virgen del Pilar, su patrona y su abogada celeste. El vino de Cariñena, prudentemente mezclado con el que baja por el Ebro, se ha desbordado estos días impetuosamente del ardiente corazón de los pellejos y del pecho glorioso de las botas. El joteo y el guitarrero han sido horriblos. El bailoteo no hay que decir. Por las deficiencias de nuestra alimentación, a los aragoneses nos pesa poco la tripa y saltamos como pelotas de goma. El fastuoso idolo zaragozano puede estar satisfecho. La Virgen debe de tenernos reservados a sus aragoneses los puestos más altos del cielo, siquiera por lo descuidados y lo dejados de su mano que nos tiene en la tierra.

También don Basilio Paraíso, representante de la Virgen del Pilar en este malhadado planeta, puede relinchar de satisfacción. A raíz de la huelga general fué a San Sebastián a pedirle a Dato en nombre de la Virgen unas cuantas cabezas de revolucionario, la mía entre otras. El Gobierno no pudo complacer ni a la Santísima ni a su representante. A éste se le debió de dar para acallar alguna compensación económica. A la Virgen la ha desagradado ahora la agencia de negocios y sucursal de su casa y de su política que don Basilio tiene en Barcelona, dedicándole una corrida de novillos. El Centro Aragonés de Madrid, delicias de Royo Villanova, hermano del otro Royo, no el del Rabal, sino el de los higos, está convertido en una timba indecente. Un escritor de la tierra, Vidal y Planas, lo denunciaba en *El Parlamentario* con indignación. El Centro Aragonés de Madrid es la garduña, es el más famoso peladero y desplumadero de la Corte. Al que cae por allí le vacían la faltriquera, lo dejan sin con qué poder comprarse la liviana ración alimenticia que nos ha recetado el Royo de los higos. El Centro Aragonés de Barcelona no ha llegado a tan alto progreso cultural. No ha pasado de la jota, del flamenco y del arte de torear. La corrida organizada por el Centro para festejar a su Señora del Pilar parece que fué bastante mala. Uno de los diestros llevaba una medalla de la Pilarica en el cuello, pero no por esto dejó de correr toda la tarde de espaldas al toro. Lo que él pensaría: «Fiate de María Santísima, y no huyas. ¿No es esto una corrida? Pues a correr se ha dicho».

En Zaragoza, he visto que, con motivo de las fiestas de la patrona de Aragón, se ha organizado un ciclo de conferencias, que

Brometes inofensives

- No, home, si és un encenedor automàtic per a encendre el puro!...

han inaugurado los hermanos Quintero con una cuyo tema era «Españolismo». Solo le faltaba a Zaragoza que ese par de cretinos andaluces fueran a acabar de embrutecerla el alma, sembrando en ella la mala semilla de su patriotismo mentidor y de su españolismo de zarzuela. Los Quintero han ido a Zaragoza a recrear con su guitarra morisca los oídos de Paraíso y a hacer más pesado el sueño de Aragón, el encanto maléfico que embota sus sentidos. El patriotismo de los Quintero nos parece para el espíritu lo que los higos de Royo para el cuerpo, un alimento insuficiente. ¡Miserable pueblo! ¿Quieres pan? ¿Quieres cultura? Pues toma higos, o mejor higas; toma chistes y sensiblerías de los Quintero.

Contra este españolismo y este baturrismo de pandereta y de fondo de plato, contra esta sacrilega alianza de la Virgen Santísima con el Nacional—el Ballesteros del momento—contra esta nuestra especial aptitud para gritar y saltar a causa de nuestra escasa alimentación, ha protestado en *El Ideal* de Lérida, un aragonés de verdad, Joaquín Maurín, uno de los muchachos más brillantes de nuestra juventud. Los aragoneses de Lérida han querido festejar a su santa patrona, a la santa patrona que protege a la tierra de la que ellos tuvieron que huir para no morir de hambre, y han desempolvado las felizmente olvidadas vihuelas y han elevado hasta el Pilar sus voces enronquecidas por el vino. La palabra, trémula de angustia y de cólera, de Maurín ha cortado la algarabía. Callad, insensatos—les ha dicho—mirad esos trenes, que vienen de Zaragoza y de Huesca abarrotados de carne flaca que Aragón no puede mantener, a la que la Virgen no envía el santo maná de la instrucción, de la libertad y del trabajo; mirad esos vagones, que pasan llenos de mozos que van a Barcelona a ofrecer el esfuerzo de sus músculos, llenos de muchachas que van a servir, que van a vivir de su brazo o de su pierna, que van a hacer de criadas o de prostitutas, para que los viejos padres, que quedan allá en el pueblo, bajo el manto de la Virgen y a quienes ellas envían el dinero que ganan, no se acuesten sin cenar.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA XV

os ha ben trompat el senyor governador eh? Ja s'ha acabat el ésser l'escàndol del barri compareixent a casa quan la gent de bé ja van cap al treball. Me'n alegro i trobo que n'ha fet poc el Sanz Escartín. Què hi tenim de fer al carrer fins a les tres? Res de bò, ja vos ho diré. Si cada dia estrenessin un bandoler al «Romea» encara es comprendria, però com això de que les comedies decentes acabin tan tart no's veu gaire sovint, repeteixo que no hi feu res de bò; fer-vos malver el còs i l'ànima, ve't-aquí lo que hi feu per aquests andens i folies bergeres i pai-pais i cafès de Sevilla. A quarts d'una tot lo més tart vos faria anar al lliit jo, si manava; i si En Vilumara i demés ocells de nit no saben on ficar-se que s'asseguin fent rotllo en les cadires de la Plaça de Catalunya o es passeguin per els porxos de la Real.

Haveu llegit la nova gracia d'En Dato? Ara fa frases; explicant que tornarem a tenir garanties constitucionals ha dit:

Las garantías no estarán suspendidas però el Código tampoco.

Eh? Després que vagin dient que no és un neutre enèrgic aquest cap de colla. Per cert que ha canviat un dels companys precisament el que debia respectar més per la edat, per la categoria i per l'honor uniforme que porta; res li ha valgut; aquests neutres no tenen consideracions. Tan vellet, pobre senyor Primo de Rivera i au! al carrer. Ni el Dato ni el Sánchez pensen en que ells també seràn vells, millor, que ja ho son, i que els treuran an ells i els portaran a l'hospici i segons qui manés potser a presiri i tot perquè tan republicans, com socialistes, com mauristes i nacionalistes són maia gent i capassos de fer-se un tip de riure veient un ministre a la gargola.

Ja s'ha celebrat una altra assemblea de parlamentaris. Sants Ignoscents! Mireu que tenen unes pensades. Mireu que anar a trobar al Dato i al Sánchez i dir-los-hi.

—Saben què volem?
—Què?
—Escoltin: La suspensió de garanties per reial decret no podrà durar més de quinze dies.
—Meno, i què més?
—El reial decret sospenent les garanties contindrà la convocatori de les Corts.
—Sembla que'ns hagin endevinat el pensament.

—També hem descobert que la soberania resideix en el poble.

—Voleu callar!

—I que ell té de fer les lleis.

—Es clar!

—I que si al rei no li agrada que no s'hi casi.

—Entesos, ja ho sabiem.

—No s'hi val a tenir les Corts tancades.

—Ja veuen que per nosaltres no es pert.

Desseguida que tinguem el decret de dissolució les disoldrem i en farem unes altres, volem dir que les farà el poble i ja està.

—Això del Senat no pot anar!

—Si no va.

—Prou senadors per dret propi.

—Ja és veritat, ja. Ningú en té.

—Volem l'autonomia.

—Nosaltres la pau i la neutralitat.

—Deixin anar a En Domingo.

—Que'l deixi anar qui l'agafa.

—Que volen que'ns agafin a nosaltres?

Anem a fer beguda, Eduard.

Anem Sánchez. Entornem-se'n al lliit o si volen venir a beure ens trobarem amb l'Andrade.

Bevem nosaltres també.

MORITZ LXXXI

Se vende ya

GRAN LÁMINA ARTÍSTICA DE LA ASAMBLEA DE PARLAMENTARIOS

Por la renovación de España—Una jornada histórica

Precio: UNA peseta

Notes de fora

La Bisbal.—Per iniciativa de l'Associació Regionalista «L'Escut Emporità», secundada per totes les entitats i centres polítics i per altres importants elements de la ciutat, s'ha fet una mena de Solidaritat Bisbalenca per a anar al copo en les properes eleccions municipals, presentant una candidatura íntegrada per representants de totes les fraccions, a fi de derrotar la candidatura del actual regidor senyor Carull, qui, a pesar de la seva desastrosa gestió a l'Alcaldia en el temps que va ésser alcalde de R. O. persisteix en anar a la reelecció.

S'ha constituït un Comitè electoral que ha començat els treballs, en mig de gran entusiasme.

En cap ocasió s'havia vist tanta unanimitat en l'opinió bisbalenca.

DE CAN GARLANDA

A UN

I el nostre Ajuntament, què fa? em preguntes. El nostre Ajuntament, amic caríssim, segueix tan bò com sempre, en còs i ànima consagrat al cultiu de la gran vinya que la ciutat un dia va confiar-li. I amb èxit tan estrany duu a cap la feina, que, si la Providència no hi pren cartes aviat, de lo que foren ceps pomposos, no en quedarà res més que quatre estelles i uns quants pàmpols migrats, plens de malura. Sí, amic: des de que *atxo* es fa pel sufragi, no havíem conegut un consistori amb el *cutis* d'aquest. Allí no hi busquis compliments de cap mena. La quadrilla s'ha entès tan guapament, que esquerres, dretes, tothom va a lo mateix; i si bé a voltes davant del públic sembla que es barallen i es diuen tres o quatre grolieries, la comedia no té més fi ni objecte que donar gust al *pueblo soberano* i albardà als ignocents que encara ignoren que allí *todos son unos* i que, quan se serveix el xacolata, lo mateix suca el roig, que'l blanc, que'l negre. Ben segurs de que res ha de passà'ls-hi, per lleminers que's mostrin, i tenint com a màxima suprema que'ls del comú són béns de... Messalina, han arreglat les coses de tal modo que al que sab treballà i té pit per fer-ho, d'ocasions de lluir-se no n'hi manquen. L'un vigila el rengló dels cementiris, l'altre aplica als consums la seva ciencia, aquest treballa l'aigua, aquell, els llums de gas i les faroles; qui va pels mataderos, qui pels mercats on ragen més subastes... té el seu regidor propi el grupu elèctric, el té la companyia de Tramvies, i l'Hispa-Colonial, i el Foment d'Obres i els venedors de grans espais de terra a Horta, a Sant Genís i al Tibidabo. Tothom té a càrrec Garlanda qui el defensava: les entitats de força, els contractistes, els prínceps del negoci, els reis dels quartos, tothom... menos la pobre ciutat càndida que, mestressa i de tot senyora única, fa, allí, sempre el paper d'*último mono*, oblidada pels qui ella elegí un dia perquè de sos cabals amb zel cuidessin. Ve't-aquí, amic del cor, en senzill croquis, lo que és l'Ajuntament que ens administra —això d'*administrar* ja sabs que és broma— i que amb tota frescura, pas a pas, un copet cada setmana, ens empeny suaument cap a l'Hospici. L'únic que, en mig de tot, deu consolar-nos d'haver de suportar sa gestió inícia és que en breu en tenim d'elegir un altre, que serà, a bon segur, trenta mil voltes pitjor que aquest, si són certes les llistes d'aspirants que fins ara porto vistes.

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 12 AL 18 D'OCTUBRE DE 1917

Per terra

Al front occidental, els aliats han donat un nou cop en aquesta ofensiva per cops successius que han emprès a l'est d'Iprés, fent un altre miler de presoners i guanyant terreny en un quilòmetre de fondaria.

Al front oriental, el fet més important és el desembarc dels alemanys a l'illa d'Oesel, al golf de Riga, de la qual s'han apoderat, fent 2,400 russos presoners.

Al front de Macedònia, els anglesos s'han apoderat, a la regió del riu Struma, d'alguns pobles que els búlgars han hagut d'abandonar.

Per mar

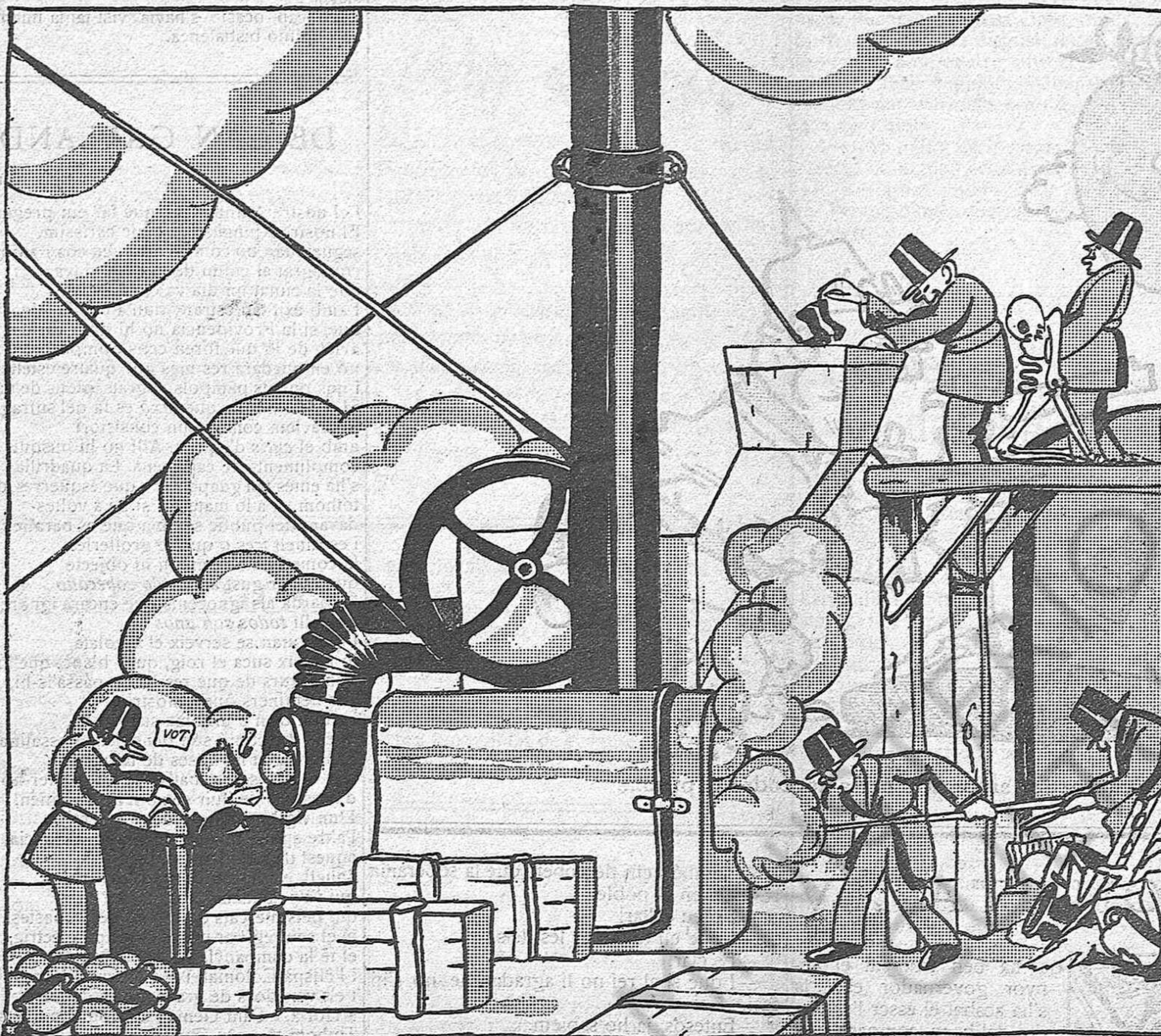
S'han perdut un dragamines i un creuer auxiliar anglesos.

En el desembarc alemany, a l'illa russa de Oesel, hi ha prèss part important la flota germanica, que protegí les operacions i que després ha tingut algunes topades amb la flota russa.

Els russos diuen que han enfonzat quatre torpeders alemanys i que un creuer cuirçat ha embarrancat. Però els alemanys diuen que només han perdut un dragamines i un transport.

Un torpeder rus ha anat a fons.

Per a la pròxima guerra electoral

Una fàbrica de municions

Per l'aire

Els avions alemanys han bombardejat Dunkerque i Nancy, i els dirigibles de marina han bombardejat la ciutat russa de Pernau, al nord del golf de Riga.

REPICS

PROBABLEMENT a l'hora de donar aqueixes quartilles a les caixes ja estarà alçada la censura.

Permetin, per això, que no ho cregui fins que ho toqui.

Ademés... què'n treurem?

Si, a Espanya, fa temps que lo anormal ha passat a ésser lo normal de tots els dies.

La censura?

Avui l'aixequen?... Demà la tornarà a ageure.

Com quedem?

Serà una aliança?

Serà una intel·ligència?

Serà una conjunció?

Menos mal que'ls enemics no puguin dir-nos que ha estat un aigua-cuit.

Acaba d'establir-se una oficina electoral per als lliberals del Districte V.

Està instal·lada en el número 9 del carrer de l'Unió.

Bona dressa!

Si el lliberal no queda ben servit a l'oficina, pot ficar-se al «Alcazar Español» que allí potser el serviràn bé.

En aquest país tot va a setmanes: la setmana tràgica, la setmana catòlica, la setmana còmica...

Ara hem passat la setmana del crim.

El nostre públic s'ha interessat moltíssim per la vista del doble crim de Mataró. Els llegidors dels diaris semblava que s'hi trobessin:

«Arronsa't, Pepeta!»

«Ella em va dir passa i jo li vaig respondre que era un tomàtec reventat.»

I aqueixos mateixos diaris que publiquen textos tan edificants, criden i despòtriquen contra el llenguatge dels traductors de vovdells.

Llegeixo en les *Polítiques* del meu diari:

«Ayer, en el expreso de Madrid, llegó a Barcelona el diputado don Julio Fournier.»

No són *furniers*, precisament, lo que's necessita, sinó pa.

Els bons barcelonins ja han complert el sa grut deure.

Ja han extès i entregat les fultes del cens electoral.

Diu que cada vegada que's refà aqueix padró hi consten més electors.

Succeeix al revés de lo que passa el dia de les eleccions: que cada vegada són menys.

El senyor còs electoral ho fa aixís: omplena disciplinat les fulles del cens i tot seguit... se'n va a fer la bacaina.

Corren noves que esparveren, la veritat:

«Ha llegado de Madrid, el diputado a Cortes don Emilio Santacruz.»

Sant Marc! Santacruz!... Santa Bàrbara no'ns deixeu!

Els frares Dominics de Valencia restauren la casa on va nàixer fra Vicens Ferrer.

Diu que ara estan col·locant els quadres que representen els seus miracles.

Si hi troben el quadre de aquell miracle a la inversa, obra del sant valencià, que representa *El parlament de Casp*, per pietat, lo millor que podrien fer és esborrar-lo.

Allò no va ésser un miracle; fou una *coca* que encara avui fa mal de ventre als catalans.

Remember!

«Ayer fué depositado un ramo de flores sobre la tumba en que descansan los restos de Ramón Clemente García, el dependiente de carbonería fusilado a consecuencia de los sucesos de Julio de 1909.»

Aqueixa notícia que's repeteix cada any per la mateixa data, invariablement, vé a ésser com una martellada al cap de qui jo sé.

Que bon profit li faci, per a penediment de les seves culpes.

La més elemental de les confiançaes ens fa creure que d'un moment a l'altre es donarà la llibertat an En Marcellí Domingo.

Referint-se al empresonament de dit senyor, diu un rotatiu de Barcelona.

«El señor Domingo fué detenido, como recordarán nuestros lectores, el 16 de agosto al anochecer en una tienda de la calle de la Universidad y embarcado al día siguiente de madrugada a bordo del crucero *Reina Regente*, fundeado junto a la punta del muelle de Barcelona.»

Cambiòsele de prisó el 2 de setembre sin molestarse con ligaduras ni coacciones de índole alguna, quedando recluido desde entonces en el crucero *Princesa de Asturias*.

Primer una *Reina*, després una *Erincesa*...

Quin orgull, el mestre d'estudi tortosí!

No se'n donarà pas poca, d'importancia!

En nota oficiosa, ha fet córrer el Comitè del Partit Republicà Català, la següent informació:

«Durante estos días la prensa de Barcelona ha publicado una serie de notas queriendo precisar la actitud del Partido Republicano Catalán y de su órgano en la prensa *La Lucha*, respecto de las elecciones próximas; incluso han aparecido intervius con el diputado a Cortes y presidente del Directorio del Partido Republicano Catalán, don Marcellino Domingo.»

Interesa a dicha fuerza política el decir que las repetidas informaciones son algunas absolutamente falsas y otras no traducen ni precisan exactamente la decisión que en principio han acordado los señores Domingo y demás personalidades del Bloque, de perfecto y absoluto acuerdo; decisión que será expuesta en momento oportuno y que propagará y defenderá calurosamente el órgano del partido el primer día que pueda lanzarse a la calle.»

Esperem, doncs.

Esperem amb l'ai al cor, però amb confiança.

Un amic nostre, viatjant d'una companyia de segurs, ens porta d'allende de l'Ebre un xistu que ens assegura que ha devingut famós des de Asturies a Andalusia i de Valencia a Extremadura.

A ver, mi amigo,—pregunta un ingeniós *hidalgó* castellà de rancia *estirpe*—¿cuantos di-

putados concurrieron a la Asamblea de Barcelona?

—*Sesenta y ocho*,—respòn confiadament el nostre amic viatjant.

—*Muy bien, muy bien! Así es que cuando llegó el gobernador, al llegar, hizo el 69...*

I l'Abadal, sense fer-ho constar en la nota oficiosa!

Quina felna se li ha girat a Don Emili!

Don Emili Junoy se desviu fa uns quants dies per a enrobustir el partit lliberal de Barcelona.

Vol que quan arribi aquí el senyor Alba trobi dòcil i manyac el remadet.

Una pura comedia. Després, així que hagi girat l'esquena, els xaiets se tornaràn llopets altra vegada.

Encara la censura!...

Quin esverament, l'altre dia, després del Consell de Ministres.

Les conferències telefòniques arribaven mutilades d'una manera horrorosa.

En quin país vivim?

En el país dels muts, dels sòrts i els cegos.

Per això En Dato, que és censor i no hi sent gaire i és moralment borni, és el Rei.

Diuen que ha sigut nomenat «Director general de Presons» el president dels monàrquics conservadors don Joaquim Sagnier.

Com s'ha de veure, pel seu mal cap!

Fent d'escarceller!

Ai, uix!

Ensopèrbiment vençut

El flam de la soperbia son front enarborà: cregué que per ses venes floria sang divina, i redreçant la testa, digué: «si al cel domina un Déu, sobre la terra un rei té d'imperar». I tota la barbarie d'Atila ressonà al fons de la seva ànima brutal, endiablada: «jo seré el rei del món», rugí; i en sa mirada de monstre una centella sinistre fulgurà. Remunta, en sa follia, son brau corcer de

guerra; segueix, com un idiota, de cap a cap la terra, i escampa la tristesa de la devastació.

El món enter, de sobte, mig esglaiat tremola, emprò, lleó afrontat, plè de coratge udola, i ofega la soperbia del foll Emperadò.

MARIO TORRE FRANCÉS

CORRESPONDENCIA

Cavallers: J. C. (Sant Julià de Ramis): Llar guejava molt; i ara resultaria estemporània.—Pep Cistellé: Rebut els geroglífics; entren en cartera.—S. B. i S.: Es bastant valenteta; veurem, —Rogeli de Pau: També resultava valenta la seva *arenga* en aquells temps; pot-ser massa.

Però, poc literaria.—Francesc de Pont: No'ns acaba d'agradar.—Aguileta: Farem una tria entenimentada i lo que hagi passat pel cedàs se publicarà.—M. M. F.: No'ns en havem pogut ocupar.—N. A. i M., S. N., J. C., J. P.: Impossibile complaure'ls per varies raons.—J. Lla-veria: En castellà, res.—J. Malleu: Rebut els sonets; tantes mercès.—J. B. i B.: Entra en cartera, per... si ens acabem de decidir.—P. F.: No anessin a missa, no s'indignarien per lo que fan els capellans.—A. Roca: De pensament, no diré que no estigui bé, però... està tan mal escrit, que no pot aprofitar-se.—J. Buigas: Ho sentim molt, però per això de guardar i retornar els originals no podem passar-hi. Lo que vagi bé es publicarà i lo demés al cove.—J. Puig J.: No'ns ho deixariem dir.—Sebastià Oto: L'intenció tenia caràcter purament nacional; l'Assemblea (regionalistes i republicans ingertant nova saba al arbre d'Espanya).—Sebastià Montal: Res!... no farem res!—J. V. i B.: Mercès.—X. Jo: Es de molt mal gust.—J. G. V.: Té un caràcter massa particalar.—Corresponsal: Es massa llarga, i ademés va indocumentada i sense firma.—Gonzalez i Gispert (Tossa): No hi veiem la punta.—Un republicano: Enterrats.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUETILLA, carrer del Olm, número 8